

EIR FOKUS: Grækenland hævder sin suverænitet – Gælden kan ikke betales

Af Dean Andromidas

2. feb. 2015 – Med en demonstration af mod, der ikke er set hos nogen europæisk politiker i årtier, rejste den græske finansminister Yanis Varoufakis i sidste uge rundt til de europæiske hovedstæder, hvor han hævdede sin nations suveræne ret til at sige nej til sin egen ødelæggelse. Lige i ansigtet på de rasende europæiske finansministre fremlagde han Grækenlands ligefremme politik: Grækenland kan ikke, og vil ikke, betale gælden. Grækenland kan ikke, og vil ikke, fortsætte den brutale nedskæringspolitik. Grækenland kræver en ændring, ikke blot for Grækenland, men for Europa som helhed, og hjørnестenen i denne ændring er en opfordring til en international gældskonference og en 'New Deal' for Europa.

I hver eneste hovedstad var svaret nej, i enkelte tilfælde udstyret med et par høflige fraser. Det kulminerede alt sammen med Den europæiske Centralbanks (ECB) meddelelse om, at det havde afskåret det græske banksystem og den græske regering fra kredit. Den 4. februar diskvalificerede ECB græske statsobligationer som sikkerhed for kortfristede lån fra ECB til græske banker og stoppede således livkvide kreditlinjer til 30-50 mia. euro til disse banker.

Den eneste, potentielle erstatning, der er til rådighed for disse græske banker, er gennem det dyrere, likvide nødhjælpsprogram (ELA) gennem den græske centralbank til højere renter, og kun med ECB's tilladelse. Likviditet til op imod en værdi af 50 mia. euro, der havde været formidlet under de normale ECB-operationer, må nu konverteres til ELA. Desuden vil tabet ved disse lån, hvis Grækenland ikke betaler dem

tilbage, blive tilskrevet den græske statsgæld. Hvis ECB gennemtvinger suspenderingen af dette program, vil ikke alene de græske banker kollapse, men den græske statsgæld vil desuden vokse med 50 mia. euro, en begivenhed, der ville tvinge Grækenland ud af eurozonen.

Set fra deres synspunkt har det bankerotte finansoligarki intet valg. Enhver 'hårklipning' eller enhver anden ændring af deres system vil sprænge euro-dollar-derivatboblen til mange billioner, som hænger over det transatlantiske finanssystem.

Et spørgsmål om overlevelse

Ved slutningen af sidste weekend havde Obamaregeringen sluttet sig til europæerne. Den 5.- 6. feb. afholdt en delegation fra det amerikanske Finansministerium, anført af Daleep Singh, viceassisterende finansminister for Europa og Eurasien, og Lea Bouzis fra Kontoret for Europa og Eurasien, sammen med den amerikanske ambassadør til Grækenland David Pearce, møder med græske ministre og alle den nye regerings økonomiske topembedsmænd. Efter møderne holdt den amerikanske ambassadør møde med premierminister Alexis Tsipras på anmodning af førstnævnte.

Herefter udlagde ambassadøren en erklæring på ambassadens webside, hvor han sagde, at på trods af de »betydelige ofre, som det græske folk allerede har ydet ... bør Grækenland fortsætte med at gennemføre administrative og strukturelle reformer og udvise tilbageholdenhed i budgettet.« Erklæringen sagde endvidere, at »Grækenland må gennemføre reformer, som gør udenlandsk investering i Grækenland mere attraktiv, således, at landet kan imødekomme sine internationale forpligtelser og atter få fremgang.« Sluttelig citeres ambassadøren for følgende udtalelse: »USA er overbevist om, at det er meget vigtigt, at den græske regering samarbejder med sine europæiske kolleger, såvel som også med IMF.« Budskabet er klart: Grækenland må underkaste sig sin egen ødelæggelse.

Den græske regerings svar kan opsummeres på denne enkle måde: »Vi blev valgt, fordi det græske folk ikke længere vil gå med til ødelæggelsen af deres nation.« Fuld stop.

Dette er ikke retorik. De seneste opinionsundersøgelser afslører, at 72 % af det græske folk støtter deres nye regering. Dette inkluderer 43 % af de borgere, der stemte for det foregående regeringsparti, Ny Demokrati, ved valget den 25. januar.

Dette blev demonstreret den 5. feb., da ti tusinder af grækere strømmede ind på Syntagma Square foran parlamentet og på andre pladser i andre byer, til støtte for regeringen. Der blev rejst bannere med følgende budskaber: »Vi vil ikke igen bukke under for afpresning«; »Republikken har talt, og ingen har ret til ikke at høre efter«; »Æraen med et knælende Grækenland og underdanige regeringer er forbi«; »Forsvar republikken og national suverænitet«.

Den græske premierminister Alexis Tsipras (venstre) med formand for Europarådet Donald Tusk (fra Polen) i Bruxelles, feb. Tsipras kræver en international gældskonference for at afgøre Grækenlands og flere andre nationers ubetalelige gæld; hidtil har EU blokeret for initiativet.

Tsipras: Vi forhandler ikke om suverænitet

Under forelæggelsen af sin regerings politik for parlamentet den 8. feb. skød premierminister Tsipras tilbage med et rungende nej til afpresning og intimidering.

»Vi har kun en eneste forpligtelse – at tjene folkets interesser, samfundets vel«, sagde han og tilføjede, at det var hans regerings »uigenkaldelige beslutning« at implementere valgløfterne »i deres fulde udstrækning«. Desuden ville hans regering ikke søge en forlængelse af redningspakken og dens berygtede memorandum, som han fordømte som en »forlængelse af fejltagelser og katastrofe«. Han gentog Grækenlands krav om, at der etableres en »bro-aftale«, der kan indsættes, indtil en

»gensidigt acceptabel aftale« kan opnås med kreditorerne. »Det er ikke vores hensigt at true stabiliteten i Europa«, sagde han, men »vi forhandler ikke om vores nationale suverænitet«.

Tsipras erklærede, at hans regering som hovedprioritet »takler de store skader efter redningspakken, takler den humanitære krise, præcis, som vi lovede at gøre før valget«. Redningspakken var en fiasko, sagde han. »Det græske folk gav os et stærkt og klart mandat til omgående at gøre en ende på nedskæringer og udskifte politikken. Redningspakken blev derfor først annulleret gennem sin egen fiasko og sine ødelæggende resultater.«

»Vi ser håb, værdighed og stolthed vende tilbage til de græske borgere. Det er vores forpligtelse og vores pligt ikke at skuffe dem ... Vi er klar over, at forhandlinger [med udenlandske kreditorer] ikke vil blive nemt ... men vi tror på vores kamp, for retfærdigheden er på vores side.« Med et hip til Tyskland meddelte Tsipras, at hans regering ser det som sin »historiske pligt« at søge at opnå krigsskadeerstatninger og tilbagebetaling fra tyskerne for lån, som Grækenland blev tvunget til at yde den nazistiske besættelsesmagt under Anden Verdenskrig.

Alt imens han erklærede, at hans regering ville opnå afbalancerede budgetter, sagde premierministeren, at den ikke længere ville fremlægge urealistiske, primære budgetoverskud og meddelte de punkter i sit program, der tilsigtede at ændre de »barbariske forholdsregler«, som Trojkaen, bestående af Den europiske Centralbank, Den internationale Valutafond og EU-kommissionen, havde gennemtvunget. Den nye regering vil give gratis elektricitet og mad til fattige husstande, og omgående genansætte statsansatte, der var blevet fyret efter Trojkaens ordre. Idet han ændrede indrømmelser, som den foregående regering havde givet som betingelse for at modtage pengene fra redningspakken, meddelte Tsipras, at kollektive lønforhandlinger ville blive genindført, og mindstelønnen hævet til 751 euro om måneden, op fra 586 euro, selv om dette

først vil ske gradvist og ind i 2016.

Støtte til Grækenland breder sig

I et interview med det tyske ugemagasin Die Zeit blev finansminister Varoufakis spurgt, »Hr. Varoufakis, De har på få dage stødt det halve Europa fra Dem. Hvad er Deres plan?« Til hvilket finansministeren svarede: »Jeg tror, det er normalt. Det vil tage nogen tid, før man allevegne forstår, at en meget fundamental forandring har fundet sted i EU.«

Ja, sandelig. Mens Varoufakis måske har »stødt det halve Europa fra sig«, mere præcist bankierernes Europa, viser den anden halvdel af Europa sin entusiastiske støtte.

Mindre end en uge efter det græske valg var henved 300.000 mennesker stuvet sammen på Madrids Puerta del Sol Plaza den 31. januar, til »Demonstrationen for Forandring«, organiseret af det nye Podemos-parti, de spanske allierede til Tsipras' parti, Syriza. Alt imens demonstrationen var blevet annonceret længe før det græske valg, så udtrykte den en optimisme, der bredte sig i hele landet i kølvandet på Syrizas valgsejr. Dagens slogan var »Tiden er nu«, og mange demonstranter bar på græske flag.

Podemos er et søsterparti til Syriza på EU-parlamentets venstrefløj, hvor de udgør en gruppe sammen med Irlands Sinn Fein, Tysklands Die Linke og andre. Podemos' hovedkandidat, Pablo Iglesias, der er blevet en nær ven af premierminister Tsipras, sagde til folkemængden: »Vi er her for at vinde; vi vil besejre det regerende Popular-parti ved valgene i 2015. Forandringens vinde er begyndt at blæse i Europa.« Spanske opinionsundersøgelser indikerer, at Podemos kunne vinde parlamentsvalgene, der efter planen vil finde sted i december.

Mens den nye, græske regering blev fordømt i Berlin og andre hovedstæder, vokser støtten til Syrizas krav om en europæisk gældskonference hastigt, som det ses af nye appeller til støtte for Grækenlands forslag (se bilag) og kommentarer, der

udtrykker sympati. Af betydning er også støtte fra førende politiske partier, især i Irland og Italien.

Selv om den irske regering nægter at støtte en gældskonference, så har Sinn Fein, der meget vel kunne vinde de næste, irske valg, samt Socialistpartiet og andre, udtalt stærk støtte.

Sinn Feins leder, Gerry Adams, fordømte i et interview med Reuters den 5. feb. ECB's beslutning om at afskære likviditet til græske banker, som »udemokratisk« og en handling, der var »næsten macho«, og som kan risikere at levere brændstof til højrefløjspartier over hele kontinentet.

Sinn Fein-medlemmet af EU-parlamentet, Matt Carthy, opfordrede til, at der afholdtes en europæisk gældskonference i Dublin. Han sagde, at det var »i Irlands interesse«, eftersom Irland også lider under et undertrykkende bailout-regime. Den 5. feb. stillede Sinn Fein forslag i parlamentet om at indkalde til en gældskonference. Selv om det blev nedstemt med stemmerne 72 mod 42, vil spørgsmålet ikke forsvinde.

I Italien har kravet om en gældskonference endda gennembrudt rækkerne i det regerende Demokratiske Parti, såvel som i Lega Nord.

Syriza fik allerede støtte fra venstrefløjspartierne, såsom Italiens SEL (venstre, økologi, frihed), under valgkampagnen til EU-parlamentet. For nylig støttede en fremtrædende repræsentant for SEL, den tidligere 2. udenrigsminister Alfonso Gianni, der også har underskrevet Schiller Instituttets BRIKS-resolution, forslaget om en europæisk gældskonference med henvisning til den historiske præcedens med både Gældskonferencen for Tyskland i 1953, og Franklin D. Roosevelts afskrivning af briternes gæld.

Mere overraskende er den støtte, der kommer fra Det demokratiske Parti, der hidtil har fulgt en streng pro-EU-linje. Mens partileder og premierminister Matteo Renzi

begrænsede sig til en ikke-krigerisk holdning under sit møde med Tsipras den 2. feb., så offentliggjorde Stefano Fassina og Marco D'Attorre, leder af minoritetsgruppen i Det demokratiske Parti, samme dag et åbent brev til Renzi, hvor de foreslog at »afslutte Trojka-fasen og indkalde til en europæisk gældskonference, der kan reducere byrden og tillade en økonomisk genrejsning, der ellers ville være umulig«. Daniele Viotti, medlem af EU-parlamentets budgetkomite fra Det demokratiske Parti, havde tidligere i et interview til en avis sagt, at EU-kommissionsformand Jean Claude Juncker »på en urimelig og arrogant måde intervenserede i den græske valgkampagne, da han sagde, at der aldrig ville komme en gældskonference. Jeg mener i stedet, at det er på tide at få den.«

Og den 6. feb. opfordrede den tidligere premierminister Massimo D'Alema til en dialog med Tsipras. »At smække døren i ansigtet på Tsipras ville være en katastrofe«, sagde han til Il Messaggero.

Online-udgivelsen Il Nord, der køres af en gruppe i Lega Nord, dækkede Syriza-forslaget favorabelt og forklarede, at det også ville angå Italien: »Syriza foreslår en europæisk gældskonference, der også inkluderer stater som Italien, Spanien, Portugal og selv Frankrig, hvor underskuddet i forhold til BNP fortsat er et pænt stykke over 3 % 's tærsklen«, som EU-reglerne har fastsat.

Opbygning af en alliance for at redde Europa

Samtidig med, at de forsøger at overbevise deres europæiske »partnere« om det fornuftige i deres forslag, tager den græske regering skridt til at skabe andre alliancer, især med BRIKS-landene (Brasilien, Rusland, Indien, Kina, Sydafrika). Tsipras' første udlandsbesøg gik til Cypern, Grækenlands nærmeste allierede, og som var eurozonens første offer for en bailout, der skulle redde bankerne på bekostning af disses kontohavere, og som nu stønner under en ubetalelig gæld.

I en tale til det cypriotiske Repræsentanternes Hus den 2. feb. erklærede Tsipras, »I denne indsats for social retfærdighed, for at bringe en dagsorden med vækst og beskæftigelse tilbage i Europa, i indsatsen for vore folks rettigheder, ønsker vi jer ved vores side.« Som svar herpå sagde den cypriotiske præsident Nicos Anastasiades, at Grækenland og Cypern vil arbejde sammen med andre EU-lande, som deler de samme anskuelser; »Vi befinder os på samme side med hensyn til behovet for forandring til gavn for europæiske borgere.«

Anastasiades indgik også aftale med Tsipras om forslaget om, at de to lande skulle koordinere deres holdninger i internationale fora med hensyn til spørgsmålet om Rusland, især deres opposition til sanktioner, hvor »Grækenland og Cypern kan være en bro for fredeligt samarbejde, også mellem Den europæiske Union og Rusland.«

Det bør bemærkes, at Cypern, på trods af sit medlemskab af EU, ikke er medlem af NATO (det er Grækenland), og opretholder en streng neutralitet. Anastasiades forventes at foretage et officielt besøg til Rusland den 25. feb.

Med hensyn til BRIKS, så ringede den russiske præsident Vladimir Putin få timer efter, at Tsipras var taget i ed, for at lykønske ham og invitere ham til Moskva i maj måned for at deltage i festligholdelsen af årsdagen, der markerer afslutningen på krigen med Nazi-Tyskland.

»Samtalen var meget hjertelig og konstruktiv. Vores præsident inviterede Alexis Tsipras til at besøge Rusland«, sagde en person fra Kremls stab, iflg. Sputnik News.

Invitationen blev accepteret. De to ledere forventes at diskutere ruter til levering af russisk gas til Europa, inkl. sådanne projekter som South Stream og Turkish Stream. De vil også drøfte situationen i Ukraine.

Grækenlands forsvarsminister, Panos Kammenos, blev også

inviteret til Moskva for at mødes med sin russiske modpart, Sergei Shoigu, i den nærmeste fremtid. Ifølge en erklæring, udlagt af det græske Forsvarsministerium, vil de drøfte »strategisk samarbejde og organiseringen af året for græsk-russisk venskab i 2016, der vil finde sted i både Grækenland og Rusland.«

Disse tiltag for at bevare normale relationer med Rusland har bragt uorden i fjerene i NATO-kredse. Den tyske forsvarsminister Ursula von der Leyen, der siges at drømme om en dag at erstatte den tyske kansler Angela Merkel som Tysklands jernlady, sagde til avisen Süddeutsche Zeitung, at »Grækenland sætter sin position i NATO på spil ved at nærme sig russiske interesser«.

Som svar herpå udstedte Kammenos en erklæring, der sagde, at »Grækenland altid stod på de allieredes side, da de tilbageviste de tyske besættelsestropper. Opførslen og erklæringerne fra tyske regeringsfolk, der erstatter NATO og EU-institutioner, er ikke alene utilstedelige, men også betvingende. De underminerer de europæiske institutioner, med mindre Tyskland har til hensigt at opløse Den europæiske Union og NATO«.

Han tilføjede: »Selvfølgelig har Grækenland politiske relationer med Rusland. Disse relationer er ikke skjult; det er åbne relationer, og vi vil fortsætte med at have disse relationer.«

Som en demonstration af, at Grækenland respekterer sine forpligtelser, mødtes Kammenos, ledsaget af chefen for generalstaben for det hellenistiske nationalforsvar, general Michail Kostarakos, den 4. feb. med NATO's generalsekretær Jens Stoltenberg og NATO's vicegeneralsekretær Alexander Vershbow i NATO-hovedkvarteret i Bruxelles, hvor Kammenos udstedte en erklæring, der sagde, »Vi forsikrede hinanden om NATO's gode relationer med Grækenland«, og tilføjede, at han »gjorde klart, at relationer med tredjelande, ikke-NATO-

medlemmer, ikke vil indvirke på vore gode relationer med Alliancen«.

Den 6. feb. udgav den russiske repræsentant til NATO, Aleksandr Grushko, en erklæring, der sagde, at Rusland fortsat vil udvikle »meget tætte relationer med Grækenland«, så vel som med andre europæiske lande. Han tilføjede, at sådanne relationer skabte »et tættere« sikkerhedssystem i Europa. Og desuden, sagde han, er der »dybe historiske bånd« mellem Rusland og Grækenland.

Alt imens finansoligarkiet har affyret sit første skud mod Grækenland, står det endnu tilbage at konstatere, om de har skudt sig selv i foden.

BILAG: Akademiske fagfolk udsteder appel for Grækenland

7. feb. 2015 – Tre hundrede økonomer fra hele verden, mange med tilknytning til Økonomer for Fred og Sikkerhed, støttede Grækenlands krav om en europæisk gældskonference i et åbent brev af 5. feb., »Akademiske fagfolk udsteder appel for Grækenland«.

Offentliggjort i »English Club«-udgaven af den franske online avis Mediapart, lyder brevet :

»Undertegnede opfordrer Europas regeringer, Den europæiske Kommission, Den europæiske Centralbank og Den internationale Valutafond til at respektere det græske folks beslutning om at vælge en ny kurs og engagere den nye, græske regering i forhandlinger med god vilje, for at løse den græske statsgæld.

Den græske regering insisterer korrekt på at indføre en ny politik, fordi den tidligere politik er en fiasko. Den har ikke skabt en økonomisk genrejsning. Den har ikke skabt finansiell stabilitet. Den har ikke skabt beskæftigelse eller udenlandsk investering. Den har presset og skadet det græske

samfund og svækket de græske institutioner. Der er derfor ingen værdi i en sådan fremgangsmåde, og intet fremskridt at bevare. Vi opfordrer indtrængende Grækenlands europæiske partnere til at acceptere denne realitet, uden hvilken den nye regering aldrig ville være blevet valgt.

Grækenland har behov for omgående humanitære forholdsregler, en forhøjelse af mindstelønnen, nye jobs, ny investering samt skridt til at genoprette og forbedre basale tjenesteydelser, såsom uddannelse og sundhedsydelser. Landet behøver et stærkere og mere fremskridtsvenligt skattesystem, der beror mindre på moms og er bedre i stand til at beskatte indkomster og formue. Det må bekæmpe, straffe og udrydde korrupsion. Den nye regering må have plads i budgettet til at gennemføre disse forholdsregler og vise deres værd ...

Det er korrekt af den græske regering at bede om en afskrivning af gæld, som skyldes til europæiske partnere. Denne gæld er uerholdelig, og vil således alligevel ikke blive betalt. Der er derfor ikke tale om, at tab er involveret for nogen anden nation eller dens skatteydere, hvis gælden afskrives. Tværtimod vil en ny start for Grækenland være med til at bringe nye aktiviteter, indkomster, jobs og profit til dets partnere. Vi opfordrer indtrængende Grækenlands kreditorer til at gribe denne chance, og til at forklare disse kendsgerninger klart og åbenhjertigt til deres egne befolkninger ...

En succes for Grækenland kan vise vejen til fornyet fremgang og stabilitet for Europa, med en ny rolle for demokratiet og en ny åbenhed over for parlamentsvalg, der bringer konstruktiv forandring. Vi står sammen med Grækenland og med Europa, med demokrati og med forandring. Vi opfordrer indtrængende Europas ledere til at reorganisere det særlige grundlag for græsk beslutningstagning i et hårdt tilkæmpet og afgørende, demokratisk valg, og at vælge den realistiske vurderings og fornuftige forhandlings vej.«

*(Denne artikel publiceredes første gang i EIR, 13. feb. 2015.
Artiklen har ikke tidligere været udgivet på dansk)*